

26.03.2012

Integrasjon

①

15.1 Ubestemte integral.

En antiderivert til $f(x)$
er en funksjon $F(x)$ slik at
$$F'(x) = f(x)$$

Eksempel $f(x) = 2x$

En antiderivert til $f(x)$ er x^2 .

$x^2 + 3$ er også en antiderivert til $2x$.

Det ubestemte integralet til $f(x)$ er
klassen av alle antideriverte til $f(x)$.

Det skrives som

$$\int f(x) dx$$

↑
integral-
tegnet

↑
integranden

Hvis $F'(x) = 0$ (på en sammenhengende
intervall) da må $F(x)$ være en konstant
funksjon.
$$F(x) = c \quad c \text{ reelt tall.}$$

$$\int 0 dx = C \quad (c \text{ et reelt tall})$$

klassen av konstante
funksjoner.

② Hvis $F_1(x)$ og $F_2(x)$ er to antideriverte funksjoner til $f(x)$, da er $F_1(x) - F_2(x)$ en konstant. :

$$\begin{aligned}(F_1(x) - F_2(x))' &= F_1'(x) - F_2'(x) \\ &= f(x) - f(x) = 0\end{aligned}$$

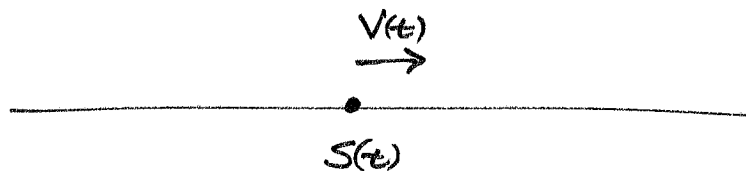
Så $F_1(x) - F_2(x)$ må være en konstant.

$$\int f(x) dx = F(x) + C$$

hvor $F(x)$ er en antiderivert til $f(x)$.

$$\int 2x dx = x^2 + C$$

Eksempel

$$S'(t) = V(t)$$

$S(t)$ er en antiderivert til $V(t)$.

$$S(t) = \int V(t) dt$$

Posisjonen $S(t)$ er ikke bestemt av $\overset{\text{farten}}{V(t)}$ alene. Vi må også kjenne posisjonen i et gitt tidspunkt.

③

$$V(t) = (2 \text{ m/s}^2) \cdot t$$

$$S(3\text{s}) = 5 \text{ m}$$

$$S(t) = (1 \text{ m/s}^2) \cdot t^2 + C \quad C \text{ konstant.}$$

$$S(3\text{s}) = (1 \text{ m/s}^2) \cdot (9\text{s}^2) + C = 5 \text{ m}$$

$$= 9 \text{ m} + C = 5 \text{ m}$$

$$\text{Så } C = \underline{-4 \text{ m}}$$

$$S(t) = \underline{(1 \text{ m/s}^2) \cdot t^2 - 4 \text{ m}}$$

Bevegelseslikningene

$a(t)$ aksellerasjon

$$a(t) = V'(t) = S''(t)$$

$V(t)$

$$V(t) = S'(t)$$

$S(t)$

$$a(t) = a \quad \text{konstant.}$$

$$V(t) = \int a \, dt = a \cdot t + C$$

$$V(0) = C$$

$$V_0 = V(0)$$

$$V(t) = a \cdot t + V_0$$

$$S(t) = \int V(t) \, dt = \int a \cdot t + V_0 \, dt$$

$$= a \frac{t^2}{2} + V_0 \cdot t + C$$

$$S(0) = C$$

$$S_0 = S(0)$$

$$S(t) = \underline{\frac{1}{2} a t^2 + V_0 t + S_0}$$

$$\textcircled{4} \int 3 dx = 3x + C$$

$$\int 3x^2 dx = x^3 + C$$

$$\int n x^{n-1} dx = x^n + C$$

$$\int x^n dx = \begin{cases} \frac{x^{n+1}}{n+1} + C & n \neq -1 \\ \ln|x| + C & n = -1 \end{cases}$$

$$(n=-1 \quad \int \frac{1}{x} dx)$$

oppg. $\int x^4 dx = \frac{x^5}{5} + C$

$$\begin{aligned} \int \sqrt{x} dx &= \int x^{1/2} dx = \frac{x^{1/2+1}}{1/2+1} + C \\ &= \frac{2}{3} \cdot x^{3/2} + C = \frac{2}{3} x \sqrt{x} + C \end{aligned}$$

$$\int \frac{1}{3x} dx = \frac{1}{3} \ln|x| + C$$

$$\begin{aligned} \int \frac{1}{x \sqrt[5]{x}} dx &= \int \frac{1}{x \cdot x^{1/5}} dx \\ &= \int \frac{1}{x^{6/5}} dx = \int x^{-6/5} dx \\ &= \frac{x^{-6/5+1}}{1-\frac{6}{5}} + C = \frac{x^{-1/5}}{-1/5} + C = \frac{-5}{\sqrt[5]{x}} + C \end{aligned}$$

$$\textcircled{5} \quad \int k \cdot f(x) dx = k \int f(x) dx$$

Hvis $F(x)$ er en antiderivert til $f(x)$

$$F'(x) = f(x),$$

da er $(kF(x))' = k(F(x))' = k \cdot f(x)$.

så $k \cdot F(x)$ er en antiderivert til $f(x)$.

Merk
$$\begin{aligned} \int 0 \cdot 2x dx &= 0 \int 2x dx + k \\ &= 0 (x^2 + c) + k = 0 + k \\ &= k \end{aligned}$$

OPPG

$$\begin{aligned} \int \frac{5}{x^2} dx &= 5 \int \frac{1}{x^2} dx = 5 \int x^{-2} dx \\ &= 5 \left(\frac{x^{-2+1}}{-2+1} \right) + C \\ &= 5 \cdot \frac{x^{-1}}{-1} + C = \underline{\underline{\frac{-5}{x} + C}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \int \frac{5 \sqrt{x}}{7 \sqrt[3]{x}} dx &= \int \frac{5}{7} \cdot \frac{\sqrt{x}}{\sqrt[3]{x}} dx \\ &= \frac{5}{7} \int \frac{x^{1/2}}{x^{1/3}} dx = \frac{5}{7} \int x^{1/2} \cdot x^{-1/3} dx \\ &= \frac{5}{7} \int x^{1/6} dx = \frac{5}{7} \left(\frac{x^{1+1/6}}{1+1/6} \right) + C \\ &= \frac{5}{7} \cdot \frac{x \sqrt[6]{x}}{7/6} + C = \underline{\underline{\frac{5 \cdot 6}{7^2} x \sqrt[6]{x} + C}} \end{aligned}$$

$$\textcircled{6} \int f(x) + g(x) dx = \int f(x) dx + \int g(x) dx$$

La $F(x)$ og $G(x)$ være antideriverede til henholdsvis f og g .

$$\begin{aligned} (F(x) + G(x))' &= F'(x) + G'(x) \\ &= f(x) + g(x) \end{aligned}$$

Så $F(x) + G(x)$ er en antideriveret til $f(x) + g(x)$.

$$\begin{aligned} &\int \left(1 + \frac{1}{x} + x\right) dx \\ &= \int 1 dx + \int \frac{1}{x} dx + \int x dx \\ &= \underline{x + \ln|x| + \frac{x^2}{2} + C} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\int e^x + 3\sin x dx \\ &= \int e^x dx + 3 \int \sin x dx \\ &= e^x + 3(-\cos x) + C \\ &= \underline{e^x - 3\cos x + C} \end{aligned}$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C$$